

RUFUS WAINWRIGHT.

AZ ALVILÁG MELEG ŐRKUTYÁJA.

RUFUS WAINWRIGHT AZ EGYIK LEGÖSSZETETTEBB JELLEMŰ JELENKORI ZENÉSZ, AKI NEM ENGEDI, HOGY BESKATULYÁZZÁK. A FOLK-POP-ROCK EXTRAVAGÁNS FENEGYEREKE, DE LEGUTÓBB SHAKESPEARE-SZONETTEKET ZENÉSÍTETT MEG ÉS JELENLEG MÁSODIK OPERÁJÁT ÍRJA. NYÍLTAN MELEG, DE KÖZÖS GYERMEKE VAN LEONARD COHEN LÁNYÁVAL. JÚNIUSBAN MAGYARORSZÁGON (25-ÉN PÉCSÉN, 28-ÁN A BUDAPESTI THÁLIÁBAN, ALFÖLDI RÓBERT RENDEZÉSÉBEN) IS BEMUTATJÁK ELSŐ OPERÁJÁT, a *Prima Donnát*.

INTERJÚ CSÚRI ANDRÁS.

Legutóbbi stúdiólemezed a 2015-ben megjelent *Take All My Loves: 9 Shakespeare Sonnets* volt. Milyen koncepció alapján választottad ki a Shakespeare-szonetteket?

Hosszú idő alatt és nagyon természetesen történt minden. Shakespeare természetesen Kanadában is közkedvelt szerző – főleg, hogy a Nemzetközösség részeként Kanada sokszor próbál angolabb lenni az angoloknál. Emlékszem, édesanyám is szerette ezeket a szonetteket, így azok számomra gyermekkorom óta jelen voltak az életemben. Évekkel ezelőtt aztán megzenésítettem a 29. szonettet, ami egy jótékonyági albumon jelent meg. Később Robert Wilson (*amerikai avantgárd színházi rendező – a szerk.*) felkért, hogy zenésítsek meg pár Shakespeare-szonettet egy berlini darabjához. Amikor aztán eldöntöttem, hogy szeretnék valamit megjelentetni Shakespeare halálának 400. évfordulója alkalmából, hirtelen értelmet nyertek ezek a korábbi munkák, amelyek szintén felkerültek az albumra. Szóval, ahogy az gyakran a legtöbb jó ötlet esetében igaz, a dolgok maguktól alakultak valódi koncepció nélkül. *(nevet)*

A német színházi klasszikusok, mint Inge Keller vagy Jürgen Holzt közreműködése az albumon, vagy némelyik dal, mint a német nyelvű *All dessen Müd* Kurt Weillt idézte fel bennem.

Igen, egyes dalok egyfajta hommage à Weill. Az albumot is abban a színházban vettük fel, ahol egykor a *Koldusopera* ősbemutatója volt.

Mindezt hallgatva és az eladásaidat is tekintve úgy tűnhet, hogy Európában jobban meg-

értik a művészetedet, mint Amerikában. Van erre magyarázatod?

Ez így igaz, de be kell vallanom, hogy számomra már az is csoda, amit Amerikában elértem. Ha belegendolsz, hogy a kezdetekben csak egy folkzenét játszó, operát kedvelő, meleg, zongorista királynő voltam *(nevet)*, ahhoz képest kisebb csoda, hogy Amerikában is komolyan megbecsülnek és a mai napig telt házaskoncerteket adok. Egyébként Európához is hosszabb idő kellett, de az az érzésem, ha Európa egyszer megszeret és elfogad, akkor az egy holtomiglan-holtodiglan kapcsolat, míg az amerikaiak mindig valami újra vágynak: egy új ízre, egy új előadóra.

Meleg zongorista királynőként utaltál saját magadra. Egy interjúban ismert meleg ikonokról mondtad el a véleményed. Most, hogy idővel te magad is azzá váltál, hogyan jellemeznéd önmagad szerepét és feladatát az LGBTQI-közösség számára?

Talán egy védő-őrző kutyaként. Próbálok védeni és őrizni a jövő nemzedékeknek a melegkultúra azon elemeit, amelyek túléltek az ezredfordulót. Amikor bizonytalan fiatal voltam, én magam ilyen kulturális örökségekben találtam támaszokat. Csajkovszkij, Oscar Wilde, Jean Cocteau mind átsegítettek a meleg történelem legturbulensebb időszakán, az AIDS-járvány megjelenésén. Szóval Kerberoszként védem az alvilág kapuját. Kerberosz, a meleg kutya, ez jó lesz. *(nevet)*

Említetted az AIDS-járványt. Mit tartasz jelenleg fontos problémának az LGBTQI-közösség számára?

Azt, hogy az előrelépések ellenére mindez jelenleg is komoly emberi jogi probléma. Az orlandói mészárlás *(2016 júniusában egy melegbárban több tucat embert lőtt le egy támadó – a szerk.)* konkrétan fájdalmas volt, de egyben általánosságban is felhívta arra a figyelmet, hogy LGBTQI-embereket számos országban üldözik és halállal büntetik. Mind-egy, hogy az illető muszlim, szélsőjobboldali vagy amerikai. A melegek sokszor célpontokká válnak olyan országokban, ahol veszélyben vannak az emberi jogok, a velük való bánásmód, ha akarjuk, egyfajta barométerré vált és jelzi az emberi jogok érvényesülésének mértékét az adott országokban. De mint tudjuk, a melegek sok mindent kibírnak. *(nevet)* A melegek és Hillary Clinton... ja, és Tina Turner. *(nevet)*

A múltban gyakran dolgoztál együtt Marius de Vries producerrel, a Shakespeare-albumon most a fia, Ben is közreműködött.

Valóban. Nem tudom, hogy ez genetika-e, de az a tapasztalatom, hogy a zenei tehetség gyakran továbböröklődik. Erre kiváló példa a családom is. *(Rufus édesapja, Loudon Wainwright III dalszerző-előadó, testvére, Martha Wainwright dalszerző-énekes, míg édesanyja, a 2010-ben elhunyt Kate McGarrigle szintén dalszerző-énekes volt – a szerk.)*

Nemcsak saját családod, de a választott családod is kiváló példa erre *(Rufus Wainwrightnak van egy közös gyermeke Leonard Cohen lányával, Lorccával – a szerk.)*. Milyen érzés az, hogy lányod nagypapa Leonard Cohen volt?

Leonard Cohen az Leonard Cohen. Azt hiszem, még a saját gyermekeinek is Leonard Cohen volt, habár ők nyilván sokkal közelebről ismerték. Cohen végig őrizte szerepét és valahogy ő maga is beleolvadt a Cohen-szerepbe, mert annyira fontos volt számára, hogy teljesen alárendelje magát a művészetének. Mindig is nagyon titokzatos, de nagyon kedves ember volt és büszke vagyok, hogy ily módon a családja részévé váltam.

Júniusban Magyarországon is bemutatják első operátát a *Prima Donnát*. Hogyan jellemzéd az operához fűződő kapcsolatodat?

Spirituális kapcsolatként, amely a valláshoz talán legközelebb álló dolog az életemben. Újra és újra meglep, mennyire képes vagyok azonosulni az operák különböző összetevőivel: a zenével, a karakterekkel, a történetekkel. Ezek az én gospeljeim.

Hogyan élted meg az operairás összetett és hosszú folyamatát? Mi a legnagyobb különbség, ha összehasonlítod mondjuk a popalbum komponálásával?

Egy opera írásakor fontos, hogy valamennyi képességed egyszerre legyen lehívható. Minden hangjegy, a hangszerelés, a drámai fordulatok, az intenzív próbák, valamint a támogatások fásasztó beszerzése a teljes fiúelmedet igénylik. Ha csak egy vagy két

részlet nem illik a kirakós játékba, az egész óriáshajó veszélybe kerülhet. Jó értelemben vett emberfeletti erőfeszítés. Nincs annál nagyobb gyönyör, mint ha mindez működik, de persze ez fordítva is igaz.

Jelenleg, többek között, egy új operán is dolgozol, *Hadriánusz* címmel. Tudsz mondani már most valamit a darabról?

Csak annyit mondhatok, hogy a Római Birodalommal kapcsolatos operák és filmek hagyományát követve rendkívül és túlzóan pompázatos és díszes lesz.

Az operákban nem ritkaság a nemes szerepcseréje vagy a homoszexuális irányultságra utaló karakter. Ennek ellenére a *Hadriánusz* lehet az első olyan opera, amelyben az eredeti történet – és nem csak a színpadi produkció – nyíltan azonos neműek szerelmi kapcsolatáról szól. Milyen célt vagy reményeket fűzöl egy ilyen történet megzenésítéséhez?

Valóban ez lesz az egyik első opera, amely nyíltan foglalkozik ezzel a témával. *A Túl a barátságon* című novellából, filmből is készítették egy operát, ami üdvözlendő. Én azonban régimódi vagyok és azt szeretném, hogy az operáim szereplői életnagyságon felüliek legyenek. Ezért egy császár vagy egy ógörög szépség közelebb áll hozzám, mint egy cowboy pár. Az a nagy álmom, hogy ezek a nyíltan meleg ka-

rakterek csatlakozhassanak az operatörténet híres királynői, királyai, hercegei és hercegnői sorához. Tudom, hogy egy kicsit sznob vagyok. De hát haver, ez maga az opera!

Melyek azok a leckék, amiket a *Prima Donná*-ból megtanultál és amelyekre ügyelsz a *Hadriánusz* írása során?

A *Prima Donna* kapcsán a zenekari hangszerelést teljes egészében magam készítettem. Remélem – bár ez igazából majd akkor derül ki, ha élőben hallok a végleges produkciót –, hogy a képességeim nagy mértékben mélyültek ezen a téren.

Egyszer azt nyilatkoztad, hogy utárod, ha valaki azt mondja, hogy vett egy cd-t, ahelyett, hogy azt mondaná, vett egy albumot. Nyilván a hanghordozó művészi értékére utaltál ezzel. Mi a véleményed a zeneipar jövőjéről manapság, amikor szinte már cd-t sem lehet vásárolni?

Az emberek többsége leginkább különálló dalokat vásárol az iTunes-ról. Ami érdekes fejlemény talán, hogy mindeközben visszatért a vinyl. Nem tudom, a bakelit talán átveszi majd azon képeskönyvek szerepét, amelyeket az emberek büszkén kiraknak a nagyszobai asztalra. Nehéz megjósolni, én ezt már feladtam. *(nevetés és egy drámai, záró kézgesztus)*

MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZÍNPAD

Kultúrák és kontinensek fesztiválja

június - július - augusztus

július 7. 20:00

THE HOT SARDINES

HOT SUMMER SWING AND JAZZ

#swing #jazz #newgeneration #newyork

THE BEST FILM MUSIC SONGS

július 9. 20:00

szimfonikus filmkláger koncert

Talamba ütőegyüttes
Swing á la Django
Fugato Orchestra

POLYÁK
Lilla

SERBÁN
Attila

KERESZTES
Ildikó

SZABÓ
Ádám

RADICS
Gigi

HOMONNAY
Zsolt

www.szabadter.hu

Tel.: 06/1 301-0147

E-mail: iroda@szabadter.hu

